

Resum de la segona sessió del grup de treball
Estratègia d'Educació per a la Justícia Global

Dia: 24 d'octubre 2023

Lloc: C. Avinyó, 15 Planta Baixa

Llistat de persones assistents

NOM	ENTITAT
Nines Alquezar	Akwaba
Núria Gómez	Akwaba
Mariona Planiol	Arquitectura sense fronteres
Viviana Noemi Lozupon	Arquitectura sense fronteres
Matilde Molnar	Associació Mitjans
Mar Ortega	COMCat ACNUR
Carol Pujadas	Creart
Clara Vidal	Creu Roja
Pilar Pascual	Departament de joventut de l'Ajuntament de Barcelona
Marina Caireta	Escola Cultura de Pau
Clara Bricullé	Esplac Esplais Catalans
Judith Muñoz	Experta en EpJG
Mar Baños	Farmamundi
Sofía Muñoz	Fets
Nadia Ghulam	Fundesplai Fundació Catalana de l'Esplai
Lídia Tovar	Grup Eirene
Neus Garriga	Intered
Diana Cardona	L'Associació Drets Sexuals i Reproductius
Georgina Casas	Lafede.cat
Javier Sule	Mas Retina
Claudia Salas	Metges del món
Marta Nevado	NEXES
Diana Osadci	Quepo
Diego Aguilar	SED
Roberta Parrilla	SETEM
Brenda Bär	Equip encarregat de l'elaboració de la diagnosi
Anna Bernal	Equip encarregat de l'elaboració de la diagnosi
Carla Canal	Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional
Juanjo Arranz	Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional
Glòria Meler	Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional
Maria Monzó	Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

Ordre del dia

1. Benvinguda
2. Explicació de la dinàmica de la sessió
3. Treball en grups de discussió

S'explica que durant aquesta sessió es farà un treball en petits grups de discussió sobre 3 temes de debat:

1. Paradigma de la Justícia Global (importància de la dimensió global)
2. Dimensions i temàtiques (justícies)
3. Impacte de les accions

Les persones participants es dividiran en 3 grups i tots els grups passaran per tots els temes de debat. A cada espai hi haurà documents de referència que es puguin necessitar per la discussió, així com els gràfics de les dades quantitatives que han sorgit de la diagnosi en relació amb cada tema de debat.

La proposta és reflexionar en cada espai en relació amb la temàtica proposada a partir de les següents qüestions:

- Com se situa l'entitat / administració / altres en relació amb el tema objecte de debat?
- Quina transició s'ha fet en aquest àmbit? Motivació?
- Obstacles, oportunitats i resistències
- Propostes de futur en aquest àmbit

ESPAI 1: Paradigma de la Justícia Global

(espai dinamitzat per Carla Canal i Maria Monzó)

Situació de l'entitat / administració en relació amb el tema objecte de debat

- Hi ha entitats que es troben dins del paradigma de la Justícia Global, però que la seva dimensió global no és tan clara, hi és, però no es pot especificar ni concretar a on. Per exemple, si la feina és construir alternatives dins de l'economia social i les finances ètiques, això no es treballa sobre països concrets, però sí que estan en xarxa per fer accions conjuntes amb altres organitzacions que fan el mateix a altres països com Amèrica Llatina i altres. Visibilitzar o avaluar l'impacte global de les finances ètiques és un repte que no es pot resoldre a curt termini, però està clar que aquest impacte global existeix i existirà (encara que no es tinguin les dades exactes).
- Les entitats que treballen des de la denúncia del model de producció i consum no col·laboren sempre amb els mateixos països ni tenen relacions de cooperació, però sí que tenen aquesta dimensió global, treballen amb diferents actors i països segons les campanyes de denúncia (p. ex. campanya roba neta).
- Hi ha altres entitats que sí que tenen relacions directes amb altres països amb projectes de cooperació i els projectes de sensibilització que fan sempre els lliguen a un país del sud en el qual tenen experiència. No es presenten a convocatòries d'educació, sinó a cooperació on inclouen unes activitats de sensibilització. Veuen perversa la limitació d'entendre el que és global com a sempre lligat al sud, ja que limita imaginar i crear projectes nous si no tens experiència en aquell país. Dimensió global: "nosaltres trobem que sempre relacionem les accions d'un país on tenim una relació prèvia. Però creiem que el que s'ha de valorar és saber mesurar l'impacte".
- Es parla de com la fotografia és una bona eina per reflectir a través d'històries la Justícia global.
- Es verbalitza que la dimensió global és la comprensió del context socio-històric polític d'una temàtica o situació concreta, i és indispensable per entendre el perquè de les coses.
- Així mateix, s'expressa que la dimensió global ajuda a visibilitzar/conscienciar sobre les relacions econòmiques /financeres. Relació global entre les empreses i els seus impactes. Construcció d'alternatives incorporant els impactes locals globals
- Una altra definició que es dona és que la dimensió global implica treballar en xarxa amb entitats que promouen o denuncien i proposen alternatives.
- Es verbalitza la necessitat de realitats Internacionals concretes i no globals. Moltes vegades quan treballem amb alumnat a les aules, els joves necessiten posar cara i nom a aquestes injustícies, això fa que s'hagi de concretar a una realitat del sud global, a una realitat concreta. Si et quedes només al relat de la injustícia, els joves no connecten.
- A algunes entitats els hi costa molt demostrar el vincle global de les actuacions quan sabem que existeix. A vegades fan actuacions que tenen la dimensió global, però els costa fer-la explícita i ser conscients que ho fan. Es parla que potser algunes propostes s'haurien de presentar a altres convocatòries de subvencions, però tampoc tenen

coneixement de quines hi ha i on encaixaria, ja que tradicionalment els ha finançat Cooperació i EpD.

- S'expressa que a vegades als formularis de sol·licitud de subvenció costa expressar la dimensió global. En el moment de la justificació/motivació és fàcil, però quan ho han de concretar en el COM, en les actuacions, etc, és més difícil.
- Es parla que hi ha una diferència entre les entitats que fan atenció directa i les que eduquen de forma crítica i emancipadora. Si el 0,7 es deixa de dedicar a educació per a la justícia global, ningú farà aquesta feina de trencar amb el relat únic, de qüestionar el model de desenvolupament, etc. Encara que treballis amb dones migrades, amb espais de cura i temes de la llei d'estrangeria, ho estàs fent des de l'educació per a la Justícia Global, que això implica una metodologia concreta, un COM concret que altres sectors no tenen i que no es pot perdre. Al final TOT té dimensió global i social. És perillós creure que el que fem hagi d'anar a altres convocatòries.
- Som les ONG les que tenim relació amb altres realitats, altres mirades que poden fer qüestionar les coses i avançar cap a un món més just.
- No és necessari que l'entitat tingui projectes de cooperació a altres països per poder fer EpJG, el que importa és la mirada, la incorporació de la interdependència global. Segons el taller que fem o el projecte, buscarem realitats de països del sud i les incorporarem.
- Sobre el debat de si algunes propostes d'EpJG el MAEC no les comptabilitza com a AOD: el problema de fons és la idea de desenvolupament. És el que estem qüestionant. Per tant, l'educació per a la Justícia Global no pot ser AOD. És normal que el sistema es protegeixi i vulgui acabar amb les propostes que el volen destruir. El que planteja la Justícia Global és un canvi sistèmic, de narrativa, és normal que això generi resistències.
- Com garantim la part global-local? No ha de valdre tot. Sempre ha d'haver-hi un vincle amb el sud global. Aquest vincle pot ser d'incorporar formes de fer del sud global, relats, una relació directa. A vegades s'ha perdut la dimensió internacionalista, de solidaritat internacional i l'hem de recuperar.
- Generar aliances a escala internacional és dimensió global.
- La Justícia Global i la dimensió global impregnen tot el projecte. No és només que facis projectes que tenen a veure amb el feminisme, sinó que la teva pràctica, metodologies, incidència sigui feminista.
- Ni les vulneracions de drets són locals ni la defensa dels drets ha de ser local, és intrínsecament global.

Transició s'ha fet en aquest àmbit i motivacions

- Les entitats comenten que s'han anat adaptant a les orientacions que venen de Lafede i l'àrea de cooperació de l'ajuntament.
- Sensibilització de la importància de la mirada global entre les propostes alternatives de l'economia social i solidària.
- Verbalitzen que han desenvolupat diferents projectes que busquen apropar i treballar des de la perspectiva d'Educació per a la Justícia Global amb infants i joves.

Obstacles, oportunitats i resistències

- Avui dia les entitats ja treballen als centres educatius (educació formal) i de lleure parlant d'EpJG. Respecte al 2018 ja sona la terminologia, però sempre ho acompanyem amb una introducció/explicació.
- Adaptació de conceptes, incorporació a les formacions a universitats.
- En l'àmbit educatiu hi ha centres que treballen molt aquest enfocament, però hi ha d'altres que es resisteixen a aquest tipus de projectes.
- Participació ciutadania en accions de sensibilització.
- Dificultat de visibilitzar l'impacte positiu d'alternatives a escala global.
- A escala nacional utilitzen EpD o EpC perquè detecten que EpJG s'usa més en Catalunya.
- Justícia global és un concepte més difícil d'explicar i plasmar fins i tot en l'àmbit periodístic. A vegades renunciem i ens quedem amb Drets Humans. Utilitzem més la paraula Drets humans – expliquem històries de justícia global amb imatges, però a nivell periodisme costa utilitzar paraules tan llargues o “noves”.
- Dificultat de concretar de manera transversal la dimensió global dels projectes educatius (teòricament si està inclosa en el projecte).
- Treballar de manera segmentada/sectoritzada la dimensió global.
- El llenguatge construeix i crea la realitat, per això és important no renunciar a utilitzar el concepte de Justícia Global.
- En el sector del lleure hi ha molt relleu i gairebé costa més entendre què és l'Educació per al desenvolupament que l'educació per la Justícia Global.
- Al final, la justícia global es concreta en un dret vulnerat i una acció concreta sigui ambiental, migratòria, social, etc. Per tant, quan expliquem o parlem dels nostres projectes a vegades no utilitzem la paraula Justícia Global, sinó el dret concret vulnerat o el que treballa el projecte. És quan ho vas ajuntant tot que formes el concepte de Justícia Global.
- Justícia Global no ha de ser un concepte difícil d'entendre. El concepte de Justícia s'entén i el de global, també.
- Sí que utilitzem Justícia Global i s'utilitzen els productes creats per l'eix educació de Lafede per fer entendre què s'utilitza. Però a vegades també fem servir drets humans.

Propostes de futur

- Establir més estructures de col·laboracions amb el departament d'educació de Barcelona i altres administracions amb competències educatives. En el marc del nou currículum d'educació bàsica.
- Enfortir el coneixement de metodologies educatives pròpies del sud global.
- Connectar el treball que fan les entitats per temàtiques (justícies)
- El repte és com incorporar la interdependència en la metodologia. Com incorporar l'equilibri de saber en les metodologies i les pràctiques. Nosaltres hem de prendre un compromís a com ens transforma a nosaltres. Com a persones i a organitzacions. Això també genera resistències.

- Educació formal: una part de l'educació formal ha de sortir de l'AOD. Aposta de la incidència. Que la justícia global impregni altres polítiques. Importància de la coherència de polítiques. Més enllà de subvencions. Importància del departament d'educació i altres departaments, que més enllà de subvencions, que s'impulsin polítiques a favor de la justícia global.
- Utilitzar la innovació educativa per fer entrar la Justícia Global.
- Càtedra d'educació i justícia global (per fer confluïr universitat, cooperació i educació).
- UB reestructuració de graus. Fer alguna incidència en els diversos deganats per veure com introduir la JG dins del currículum (integració curricular).
- Que hi hagi entitats de Lafede que s'ofereixin de pràctiques a diferents graus universitaris, no només educatius.
- En l'àmbit comunicatiu, fer alguna campanya o vídeo sobre l'educació per a la Justícia global per arribar a mestres i relacionar-ho amb el nou vector del currículum. UNIO d'administracions.

ESPAI 2: Dimensions i temàtiques (justícies)

(espai dinamitzat per Juanjo Arranz i Anna Bernal)

JUSTÍCIES (justícia de gènere, justícia ambiental, justícia econòmica, dret al refugi, a migrar i a desplaçar-se)

Situació actual

- En general, s'explica que la Justícia de Gènere com a justícia principal costa molt de treballar pels obstacles que hi ha, per això ho treballen transversalment. Quant a l'Educació-Formació, es menciona la facilitat de radicalització dels discursos quant a gènere. S'explica que els joves manifesten resistències quant al gènere, és més fàcil treballar-ho transversalment. Expliquen que el gènere engloba moltes temàtiques, per tant, s'ha de treballar acompanyat d'altres temes que s'interrelacionen i apel·len altres dimensions i temàtiques. Interseccionalitat en gènere.
- Justícia de Gènere com a transversal és positiu més que com a àmbit principal, mencionen que això significa que es menciona en més temàtiques.
- Es parla que ha d'haver-hi accions concretes en gènere però també accions transversals.
- Quant a la Justícia ambiental és més fàcil de treballar ara mateix amb infants i joves perquè estan més sensibilitzats en la temàtica.
- També es menciona que hi ha d'haver un canvi de discurs quant a Justícia ambiental. Deixar de parlar d'un futur destructiu per parlar de les oportunitats de canvi.
- Treballar la justícia ambiental en la modalitat C4, respon a la necessitat de treballar la crisi climàtica existent.

Obstacles i oportunitats

- En relació amb la transversalitat: depèn de les justícies. Hi ha temàtiques i justícies que és millor treballar-les àmpliament amb la resta i d'altres que és millor centrar-se en una concreta. Això es relaciona amb els discursos que es donen i les resistències que oposen les persones destinatàries de les accions.
- Es menciona que, per exemple, en els discursos focalitzats en gènere, els joves (homes) no se senten part del discurs. Proposta d'un model i discurs que inclogui a tots i totes.
- En Educació-Formació la transversalitat és clau i ha d'englobar tot el que passa a l'aula i la comunitat educativa.
- Es menciona que cada vegada hi ha menys distància entre justícies, per exemple no es pot treballar la migració sense tenir en compte la justícia econòmica, la justícia ambiental o la justícia de gènere. Es manifesta que treballar les justícies per separat perd el sentit.
- La transversalització de justícies t'obliga a pensar més enllà. Es comenta que treballant les justícies per separat, no s'arriben a veure les interdependències que hi ha entre justícies ni com l'impacte que fem es reflecteix en d'altres.
- Es comenta la idea de com, sovint, no es poden transversalitzar totes les temàtiques. Hi ha vegades que les accions plantejades només s'enfoquen en una temàtica i el fet d'haver de justificar i marcar que es treballa més d'una justícia -perquè sinó se senten 'penalitzades'- els hi costa.
- D'altra banda, s'explica com treballar més d'una justícia condiona la pràctica professional i la manera de treballar de l'entitat, ja que provoca que no només aborris una temàtica d'interès sinó que també t'hi fixis en altres aspectes.
- Modalitat C3 Coherència de polítiques, costa veure l'encaix d'altres propostes que vagin més enllà de la justícia econòmica i de l'impacte global-local, i que impliquin apel·lar a l'Administració.

Propostes de futur

- Educació crítica. Transversalitat. Justícia global. (tot es relaciona, no es pot obviar que una temàtica condiona l'altre).
- Treballar noves narratives o futurs possibles (justícies), que s'allunyin de la negativitat. Accions positives que 'enganxin als joves'. Reenfocament = discursos i accions que interpel·lin d'una forma positiva/alternativa (sense etiquetar ni victimitzar).
- Benestar emocional = els discursos i accions que reben els destinataris els poden gestionar? / Introducció d'un àmbit d'Educació emocional, també com una estratègia d'intervenció. Responsabilitat de les entitats d'incorporar l'educació emocional en les accions que realitzen i revisió de pràctiques per part de les entitats. // Dret al benestar emocional ha d'estar present = eix transversal.
- C4 Àmbit prioritari. És un posicionament polític. Respon a les necessitats del context. Tanmateix, des de 2018, les entitats han treballat per a incloure en les seves accions diversitat de justícies, per tant, l'àmbit prioritari C4 ha perdut part del sentit. Es proposa l'eliminació de la modalitat, ja que s'entén que no hi ha justícies a reforçar per la transversalització de les accions.

- Convertir la modalitat C4 en quelcom que pugui subvencionar altres justícies no plantejades com, per exemple, justícia digital.
- La part de coherència de polítiques s'hauria de demanar en el formulari de totes les modalitats, ja que és clau per al desenvolupament del projecte saber què fa l'Administració respecte a aquesta temàtica, quines polítiques i accions desenvolupa.
- C3 Coherència de polítiques, cal que s'expliqui millor què és i cap a on es vol anar amb aquesta modalitat.

DIMENSIONS DE L'EpJG (Sensibilització, Educació-formació, Recerca, Incidència política - mobilització social)

Situació actual

- El canvi de narrativa en el discurs que es dona, intentant deixar la visió pessimista, es pot relacionar amb la pujada de la Incidència i mobilització política.
- També es comenta que la dimensió d'Incidència ha pujat gràcies a C3 Coherència de polítiques.
- Es menciona que la baixada de l'Educació-Formació és degut a la COVID-19. A més, es manifesta la intencionalitat per tornar a accions d'Educació-Formació. Aquesta tornada a les accions d'Educació pot ser una oportunitat per reconduir-les amb tot el que s'ha mencionat abans (noves narratives, educació emocional, etc.).
- Sorpren la quantitat de projectes que només fa sensibilització. La pujada d'aquesta dimensió s'atribueix a la pandèmia, encara que també es comenta que pot deure's a l'entrada de noves entitats que treballen aquesta dimensió.
- Es menciona com treballar diverses dimensions alhora enriqueix el projecte. Per exemple, en accions d'Educació-Formació, sovint és necessari que hi hagi un treball previ de sensibilització. Es menciona com el fet de treballar diverses dimensions és un treball progressiu per arribar a la transformació social (primer sensibilització, després recerca, més tard educació-formació, fins a arribar a la incidència política).
- Realitzar projectes que només treballin la sensibilització, en general, es percep com un projecte incomplet.
- La baixada de l'Educació-Formació també pot deure's a l'aturada en el 2019 de l'acompanyament de l'Ajuntament en el procés formatiu.

Obstacles i oportunitats

- Trencar barreres quant als destinataris de l'acció = sovint en Educació formal el claustre i el jovent no tenen el mateix discurs. El claustre acostuma a estar format, per tant, costa que s'impliquin en el projecte de justícia global.
- Les noves narratives també es relacionen amb abordar les justícies més des de l'acció i no tant des de la sensibilització. Es posa l'exemple de treballar el dret a migrar en un institut on hi ha gran quantitat de famílies migrades, en aquest cas, reenfocar la mirada i el com treballar la justícia.
- Es comenta com enfocar-se en la dimensió de sensibilització pot dificultar l'impacte a llarga durada, ja que generalment són accions puntuals (curt termini).

- Quant als projectes d'incidència s'hauria d'ampliar la mirada per tal que un projecte que està treballant pel canvi social, sigui contemplat com a incidència política més enllà de si apel·la a l'administració o no.

Propostes de futur

- Incidir en el fet que les accions EF no només siguin puntuals. / Dificultat per mantenir accions de llarga durada pel tipus de finançament que tenen les entitats. En les accions puntuals, costa que els projectes puguin ser innovadors cada any = mencionen les puntuacions de la convocatòria i com el fet de repetir el projecte sense cap canvi és negatiu. / Comenten com han d'esforçar-se perquè un projecte encaixi amb la puntuació de la convocatòria, aquest enginy per a rebre la subvenció a vegades fa que a l'hora d'executar el projecte aquest es desdibuixi i perdi part de l'atenció a les necessitats reals que hi havia.
- Si es basen en els destinataris de les accions i les seves necessitats, els projectes haurien de ser de llarga durada per així poder mantenir un procés i un treball més profund. En aquest sentit, es demana una revisió de la convocatòria de subvencions.
- Sensibilització forma part d'una estratègia més àmplia: hauria d'anar sempre acompanyada d'una altra dimensió (educació-formació, recerca, incidència...)
 - Garantir que les accions de sensibilització puguin tenir una continuïtat de la mà d'altres dimensions, per això mateix, és interessant el treball en xarxa amb altres entitats i organitzacions que puguin seguir amb el treball que una entitat hagi començat.
- Des de l'administració haurien d'afavorir accions de llarg termini.
- El Model C4 Àmbit prioritari podria passar a subvencionar no una temàtica concreta sinó una dimensió, per exemple, Educació-Formació.
- Els projectes d'Educació-Formació, encara que puguin ser plurianuals, es queden curts. El llarg termini hauria de reformular-se a un termini més llarg que permeti canviar més profundament la lògica de centre, etc.
- Reprendre l'acompanyament de l'Ajuntament en el procés formatiu que va aturar-se el 2019. Es menciona que aquesta tornada a l'acompanyament ha de veure's en clau d'oportunitat, coincidint amb l'entrada de la LOMLOE i el nou currículum.

ESPAI 3: Impacte de les accions

(espai dinamitzat per Brenda Bär i Glòria Meler)

PÚBLIC DESTINATARI

Situació actual, transicions, obstacles

- Alumnat de primària, secundària i educació especial. Arribem a aquest públic que a vegades sembla sempre el mateix, però és un espai interessant perquè és la població més variada.
- Professorat: es dona la problemàtica de la seva rotació.
- Es valora que es té un impacte important en la formació del professorat sobre la idea

que tenen de JG.

- El professorat aprofita l'assignatura de conflictes, nova al currículum, per encabir la feina de les entitats.
- Universitats com un agent que es consolida.
- Dificultat implicar les AFAs.
- Valoració positiva col·laboració del CRP i tècnics/es d'administració local per guanyar impacte. Permet anar a nous centres i que l'impacte sigui més distribuït. Obre la porta a la comunitat.
- S'adrecen a la ciutadania en general, costa identificar els perfils.
- Secundària, Batx. i FP (funciona molt bé FP).
- Centres d'ensenyament. No sabem com aconseguir que l'impacte es quedi en el centre.
- Persones en general, però de la xarxa d'entitats amb què ens relacionem, falta saber com arribar més enllà. Potser es pot aprofundir en entitats d'altres tipus per trencar els cercles.
- Diversificar l'impacte per no apuntar als mateixos col·lectius de sempre, si l'impacte ha de ser global hem d'arribar a més col·lectius. Hem d'arribar a tota la globalitat entre les diferents entitats.
- Sempre arribem al mateix públic, problema per arribar a persones no-sensibilitzades.
- Plantejar accions que permetin conèixer l'impacte en els col·lectius que ja coneixem.
- Es tracta d'un procés, cal pensar més enllà de la comunitat educativa.
- Veuen l'impacte en els joves que passen a ser monitors, que tenen continuïtat a l'entitat.
- Es pot arribar a públics concrets, però no hi ha capacitat per a fer campanyes globals.
- Important treballar en xarxa (p. ex. plans comunitaris) per arribar a altres públics, requereix més temps, important també perquè permet replicar.
- Es comenten les associacions de veïnes com un agent comunitari interessant.
- La gent que participa és la que té les necessitats resoltes.
- Dificultat perquè les persones joves participin. Plantegem els projectes des de la visió i interessos de l'entitat.
- El repte d'arribar a les destinatàries globals també en els projectes educatius.
- Cal arribar a les persones qui més impacte el discurs d'atacs a drets.
- Importància d'incorporar la mirada de JG als projectes comunitaris o d'altres tipus que ja tenen les entitats. Sent en espais comunitaris aportem la visió global. Ex. Taula de salut i quan hi ha una entitat de JG es parla amb mirada global.

Propostes de futur:

- Apostar per la idea de projectes en procés d'enxarxament. Treballs més lents.
- Fer avaluació dels impactes en aquests públics temps després.
- Importància d'arribar al públic jove en concret. Buscar estratègies per aquesta mirada.
- Ampliar les actuacions amb perfil universitari és un repte per algunes entitats.

RECERCA

Situació actual, transicions, obstacles

- Proposta d'una jornada (tipus fira) amb grups de recerca interessats en justícia global i entitats.
- Els alumnes estan fent projectes de recerca arran d'un ApS i els traiem poc suc pel que fa a difondre els resultats.
- A vegades les recerques són moments del projecte de detectar les necessitats dels seus entorns més propers, són diferents que les recerques com a objectiu del projecte.
- Fan recerca per conèixer l'entorn a nivell de drets i els aporta perspectiva de gènere a l'entitat.
- La recerca s'ha fet amb agents externs en alguns casos. Col·laboracions.
- Intenten convertir les recerques en accions concretes.
- La recerca com eina d'incidència (sensibilització i difusió). Les entitats han de poder vehicular que es facin en format proposta perquè acabin en política pública i recomanacions. Caldria avaluar l'impacte d'aquestes recerques i incidències. Si s'han presentat on tocava, però després el canvi és més complex i és difícil avaluar si està passant.
- Recerques que puguin fer mitjans especialitzats i que generin propostes d'acció.
- Un dels vincles que es pot fer entre la recerca que fan les entitats amb la ciutadania és ciència ciutadana, aprofundir en aquesta idea des de les entitats de JG.

Propostes de futur

- Proposta d'una jornada amb grups de recerca interessats en justícia global i entitats.

INCIDÈNCIA

Situació actual, transicions, obstacles

- Falta formació per saber què fer per tenir més incidència.
- Generar coneixement científic per crear material divulgatiu i fer incidència en institucions.
- Sorpren que la dimensió d'incidència sigui tan baixa en els projectes d'ApS.
- Fer incidència en totes les fases del projecte, que el final pugui ser el principi d'un procés. Falten recursos i capacitat per donar continuïtat als projectes i això fa que l'impacte es redueixi.

Propostes de futur

- Ampliar les accions d'incidència potenciant projectes mixtos: la recerca ha de generar incidència.

COMUNICACIÓ

Situació actual, transicions, obstacles

- Fan una inversió molt important, però no saben com aconseguir major impacte.
- Ha funcionat molt bé treballar amb *influencers*.
- Costa molt veure l'impacte de la comunicació.
- Com explicar millor el nostre treball perquè tingui més impacte. Ens expliquem de manera poc atractiva. No tenim un relat que "enganxi".
- El valor de la fotografia per provocar canvis, impacte.
- Dificultat de les entitats petites que no tenen prou capacitat per a un pla de comunicació.
- Es contracta la comunicació des d'agents externs que participen en moments molt puntuals del projecte. Les xarxes de les entitats estan molt actives en aquells moments i després cauen. Sumar despeses en comunicació resta a altres actuacions. Ajustar equilibris.
- En les entitats grans les xarxes les porten des dels equips centrals i no es té tant control per comunicar des de qui porta el projecte de manera concreta.
- La comunicació ha de ser un procés, des de l'inici al final del projecte, no en moments puntuals com l'inici i el final només.
- Anem millorant, però tenim dificultat per difondre i comunicar, no tenim departament de comunicació i sovint ho passem al d'educació. Si es compta amb altres entitats per a fer la comunicació cal destinar part del pressupost. Les tècniques han de dominar de comunicació i no sempre passa. No és la seva especialitat.

Propostes de futur

- Proposta d'establir canals estables de comunicació amb l'Ajuntament.
- Una difusió centralitzada dels projectes la podria fer l'Ajuntament.
- Compartir més amb les entitats ens facilita la feina i ens ajuda a donar més impacte als materials que generem.
- Comunicació conjunta amb un relat senzill sobre els projectes.

IMPACTE

Aportacions generals sobre l'impacte:

- Falta formació en eines innovadores per poder avaluar l'impacte. Falta d'indicadors realment útils o que siguin senzills de recollir. S'hauria d'acotar l'impacte. Suposa una dificultat formativa interna per a les entitats. Sabem mesurar resultats i no sempre impactes.
- Importància de les valoracions qualitatives. Recollir les veus de les persones que participen, buscar aquestes aportacions que són molt riques en com canvien les seves visions.
- L'avaluació de l'impacte més interessant és molt posterior al projecte. Seria interessant saber aquest seguiment a futur. Especialment els canvis en les creences.

- Es pot saber quantes persones han vist o han llegit X, però no si s'ha donat el canvi. Els canvis que ens proposem són molt difícils d'observar potser es donaran al llarg d'una generació. Els impactes no són immediats. Cal temps i continuïtat per veure on has arribat. Cal començar a proporcionar eines per poder mesurar l'impacte. Recollim resultats no és realment Impacte.
- No és realista fer-ho només des d'una entitat, sense una visió global. Aquest és un rol que altres agents externs poden sumar: Ajuntament, Universitat, Agència...
- Es pot anar de la intervenció educativa en què som expertes les entitats. Plantejar accions que permeti veure el canvi de mirada amb qui ja hem treballat.
- Més que mesurar els indicadors es tracta de sistematitzar els aprenentatges i compartir-los.
- Costa molt avaluar més enllà de les accions que s'han realitzat i amb quines persones. El més aproximat a l'avaluació d'impacte és al que vam realitzar amb el professorat (vídeos, entrevistes...)
- L'impacte que volem pot anar més enllà de l'abast del nostre projecte.
- Estan elaborant una eina per avaluar les competències de l'alumnat i llavors poder mesurar l'impacte de la tasca que hagi fet el professorat.
- La importància de sistematitzar aprenentatges com impactes dels projectes i compartir-los.
- Apostar per projectes de continuïtat, importància del procés i del treball en xarxa.
- Alguns processos requereixen més temps que el que permet la convocatòria.

Propostes de futur

- Formació sobre impacte incorporant les idees que han aportat les entitats sobre el que realment poden mesurar.
- Acordar una proposta d'avaluació d'impacte a llarg termini que vagi més enllà d'una entitat i que pugui ser coordinada.